

Jaarverslag 2023 - VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering

Het afgelopen jaar was een belangrijk jaar voor het VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering. Zowel na de aardbeving in Turkije en Syrië in februari 2023 en de aardbeving in Marokko in september 2023 is het fonds onder de aandacht gebracht van Nederlandse gemeenten als mogelijk hulpkanaal voor de getroffen gebieden van Nederlandse gemeenten naar getroffen gemeenten. Er is door de Nederlandse gemeenten in 2023 bijna 4 miljoen euro bijeengebracht. Ook is door één gemeente geld gedoneerd aan het VNG Fonds dat gereserveerd is voor gemeentelijke ondersteuning aan de Molukken. Hieronder een korte toelichting welke resultaten zijn behaald met de wederopbouwprojecten in Oekraïne, Turkije en Marokko en de UCLG Peace Prize.

Oekraïne

In februari 2022 werd Oekraïne binnengevallen door Rusland. Sinds het begin van de oorlog hebben Nederlandse gemeenten op verschillende manieren steun geboden aan de getroffen gebieden in Oekraïne, onder andere via donaties aan het VNG Fonds. In 2023 heeft het VNG Fonds €151.000 aan donaties voor Oekraïne ontvangen. Deze donaties zijn vorig jaar ingezet om 4 gemeenten in Mykolaiv en Kherson regio's te ondersteunen met het opstellen van een herstelplan. Dit heeft geresulteerd in 4 projectvoorstellen. Voor Ochakiv (Mykolaiv regio) heeft dit geresulteerd in het projectvoorstel "Improvement of the ecological and sanitary-epidemiological situation in Ochakiv city territorial community". Het project in Ochakiv zorgt dat 10.000 burgers toegang hebben tot afvalinzameling. Voor Vysokopillia (Kherson regio) is het projectvoorstel "Improving accessibility of services for residents of de-occupied settlements of the Vesokopillia community through the purchase and operation of a "Social Bus" opgesteld. Met dit project hebben wij de toegang tot gemeentelijke diensten voor de bewoners verbeteren door het opstellen van een dienst van openbaarvervoer. Dat was een urgentie voor dit gemeenten met veel dorpen. In samenwerking met de organisatie *Brandweer zonder Grenzen* heeft het VNG Fonds bijgedragen aan een tankautospuiter, brandweer bus, coördinatie auto en materiaal voor de brandweer van de gemeenten Ochakiv, Berislav en Vysokopillia in Oekraïne.

Turkije

Op 6 februari 2023 werd Turkije getroffen door een verwoestende de aardbeving. Naar aanleiding van deze aardbeving hebben 16 Nederlandse gemeenten in 2023 € 631.347 gedoneerd aan het VNG Fonds. VNG International ondersteunt sinds vorig jaar de drie gemeenten Kahramanmaras, Osmaniye en Seyhan met de wederopbouw. Naast het VNG Fonds heeft ook Giro555 middelen beschikbaar gesteld om hulp te bieden. We hebben in 2023 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 1) Verstrekken van enkele noodsubsidies waarmee we met de betrokken gemeenten kleine investeringen hebben kunnen doen om directe verlichting te bieden aan de getroffen gemeenschappen (bijvoorbeeld een soepkeuken, rampenkassen, zoek- en reddingsuitrusting voor de brandweer)
- 2) Capaciteitsversterking van gemeenteambtenaren door trainingstrajecten, zoals scenario- en urban planning workshops, zodat zij toekomstige rampen beter kunnen managen en eventuele negatieve gevolgen mitigeren. Samen met participatieve werkgroepen ontwikkelen we herstelplannen en implementatiestrategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling na rampen.

- 3) Ook ondersteunen we met technische assistentie. Er zijn bijvoorbeeld architecten ingehuurd die de betrokken gemeenten adviseren over de herinrichting van een bepaald gebied.

Ten slotte is het VNG Fonds mede-financierder van een zorgbus voor de provincie Hatay. Deze Mobile Medische Bus helpt de medische teams om efficiënter te werk te gaan en maakt daarnaast medische zorg toegankelijk voor patiënten in afgelegen gebieden.

Marokko

Op 8 september werd Marokko getroffen door een zeer zware aardbeving. Onder Nederlandse gemeenten was sterk gevoel van betrokkenheid en in 2023 hebben 36 Nederlandse gemeenten € 3.945.465 aan het VNG Fonds gedoneerd. Het afgelopen jaar heeft VNG International namens het VNG Fonds en in nauwe samenwerking met de Marokkaanse zustervereniging gewerkt aan een behoefteanalyse. Op basis van deze analyse is een projectvoorstel opgesteld. De lancering van het wederopbouwproject staat gepland voor begin 2024. De looptijd van het project is 3 jaar en zal gericht zijn op de ondersteuning van vier gemeenten in provincie Al Haouz (Asni, Aghar, Talat Y' Aaqoub, Ighil) bij de wederopbouw. Om ook een bijdrage te leveren aan acuut noodzakelijke hulp is 20% van het ingezamelde bedrag overgedragen aan het Rode Kruis. Dit bedrag is ingezet voor *winterization*, oftewel het voorbereiden van de getroffen inwoners op de winter.

Het wederopbouwproject in Marokko richt zich op het bevorderen van de sociaaleconomische ontwikkeling van de vier gemeenten in de provincie Al Haouz en capaciteitsversterking van lokale vertegenwoordigers en gemeentelijke medewerkers. Hiermee wordt ingezet op duurzame wederopbouw en herstel van de lokale economie. De wederopbouwinitiatieven volgen de overheidsprogramma's voor wederopbouw, waarbij rekening wordt gehouden met milieuaspecten, het behoud van erfgoed en tradities, en de leefgewoonten van de inwoners. Ook wordt onderzocht of er een bijdrage kan worden geleverd aan het herstel van de Medina van Marrakesh.

UCLG Peace Prize

De *UCLG Peace Prize* heeft in 2023 de [publicatie](#), *Local Government Initiatives for Peace*, uitgebracht. Deze publicatie is tijdens het World Forum on Cities and Territories of Peace in Bogotá, Colombia, gepresenteerd door burgemeester van Den Haag Jan van Zanen en burgemeester van Bogotá Claudia Lopez.

Dit [forum](#) is een belangrijk wereldwijd platform dat diverse belanghebbenden op verschillende niveaus samenbrengt. Door het identificeren van de onderliggende oorzaken van conflicten en geweld stimuleert het forum overheidsbeleid, programma's en burgerinitiatieven die bijdragen aan een culture van vrede. Met de *UCLG Peace Prize* wordt internationale publieke aandacht gegenereerd voor de cruciale rol van lokale overheden in duurzame en vreedzame ontwikkeling.